

Hazard

W dzisiejszych czasach dzieci i młodzież mogą uprawiać hazard praktycznie bez problemu, bo sprzyja temu szeroka oferta różnego rodzaju gier oraz duża ich dostępność. Młodzież gra na automatach, uprawia gry na pieniądze w Internecie i obstawia gry bukmacherskie. I – niestety często za pozwoleniem swych rodziców, nieświadomych – podobnie jak ich dzieci, że gry hazardowe niosą za sobą ryzyko uzależnienia.

Historia gier hazardowych, ze szczególnym uwzględnieniem gry w kości, sięga czasów starożytnych, około 2,5 tys. lat p.n.e. Hazard – po arabsku „az-zahr” czyli kostka, gra w kości, po angielsku – ryzyko, niebezpieczeństwo, po francusku – przypadek traf, ryzyko, a w języku polskim definiowany jako „ryzykowne przedsięwzięcie, ryzyko w grze, narażanie się na niebezpieczeństwo, ryzykowanie”. Hazardzista zaś to osoba uczestnicząca w grze, gdzie decyduje przypadek, ryzykująca pieniądze lub inne dobra w celu uzyskania jakiejś korzyści materialnej bądź emocjonalnej. Natomiast gry hazardowe są to gry losowe, zakłady wzajemne i gry na automatach. Ich uprawianie przez osoby niepełnoletnie jest nielegalne.

Wyróżnia się trzy rodzaje uprawiania hazardu;

- rekreacyjny -rozrywka, forma spędzania czasu wolnego
- problemowy – pojawiają się już pierwsze negatywne konsekwencje grania
- patologiczny – uzależnienie behawioralne z wszelkimi jego konsekwencjami

Sporadyczne granie nie czyni jeszcze z nikogo hazardzisty. Traktowanie tej czynności jako rozrywki i zabawy polega przecież na wyznaczeniu sobie pewnego limitu pieniędzy lub czasu, po przekroczeniu którego odstępuje się od gry, bez względu na jej wynik.

Prawdopodobieństwo przegrania z góry wliczane jest wtedy w koszt zabawy. Natomiast osoby, których granie nabrało cech patologicznego hazardu, kierują się zupełnie odmiennymi motywami, często wynikającymi ze specyficznych cech ich osobowości, gdyż:

- są skłonni do uciekania od rzeczywistości
- snują nierealne marzenia
- mają wysokie zapotrzebowanie na stymulację
- mają niestabilną samoocenę

Są zróżnicowane emocjonalnie, popadają ze skrajności w skrajność

- odczuwają lęk przed odpowiedzialnością
- często mają niedojrzałą osobowość

Na podstawie obserwacji osób uzależnionych od hazardu terapeuci wyróżnili następujące fazy tego uzależnienia:

1. Faza zwycięstwa (granie towarzyskie)

Pierwszy etap zaczyna się od okazjonalnego grania, np. na automatach losowych, w zdrapki lub w totalizatorze sportowym, w konkursach smsowych itp. Im częściej udaje się wygrać, tym szybciej pojawia się przekonanie o własnej wielkości odkrywaniu sposobu na wygraną. Osoba, która powoli zaczyna wchodzić w świat uzależnienia,

doznaje poczucia mocy i zaczyna snuć fantazje o wielkich wygranych. Granie staje się wtedy coraz częstsze, zwiększają się też kwoty, które gracz przeznaczają na hazard. Ta faza trwa mniej więcej od 3 do 5 lat.

2. Faza straty (faza ostrzegawcza)

Gracz decyduje się na coraz większe stawki, a to oznacza również coraz większe przegrane. Zaczyna się więc pożyczać pieniądze i wyprzedawać różne dobra. Aby ukryć kwestię hazardu przed najbliższymi po prostu kłamie, jednocześnie mając cały czas poczucie, że uda mu się odegrać.

3. Faza depresji (faza krytyczna)

Spirala długów rośnie i u gracza pojawiają się lęki przed brakiem możliwości ich spłaty. To z kolei powoduje odczuwanie przykrego napięcia, które może być złagodzone podjęciem następnej gry. Hazard jest dla gracza jedynym sposobem na odegranie się. Na tym etapie często dochodzi do zerwania więzi z rodziną i znajomymi. Pojawiają się wyrzuty sumienia, poczucie winy, bezradność i depresja.

4. Faza utraty nadziei (faza chroniczna)

Gracz nie widzi wyjścia z sytuacji. Zaczynają się myśli samobójcze, boi się wierzycieli. Często ucieka w inne uzależnienie – alkoholi/lub inne narkotyki. Jeśli nie zwróci się po pomoc, uzależnienie od hazardu może skończyć się samobójstwem, zabójstwem bądź więzieniem.

Badacze hazardu wskazują, że faza pierwsza może być poprzedzona tzw. Fazą zero, okresem zainteresowania różnymi formami gier jeszcze w okresie dzieciństwa lub bycia nastolatkiem, który może trwać 10 i więcej lat. Zaobserwowali bowiem, że niektóre dzieci wykazują szczególne zainteresowanie np. kolorowymi automatami czy maszynami, z których za określoną opłatą można wyciągnąć za pomocą specjalnego uchwyty lub wędki, zabawkę czy inny gadżet, albo też bardzo chętnie uczestniczą w loteriach dających podobne możliwości. Potwierdzają to relacje wielu graczy, którzy przyznają, że problem hazardu rozpoczął się u nich bardzo wcześnie, gdzieś ok. 10 roku życia.